

צג:

כל גגות פרק תשיעי עירובין

עין משפט
ג' מצוה

מסורת הש"ס

(א) ג' ט"ז ט"ז (ב) ג' ט"ז ט"ז (ג) ג' ט"ז ט"ז (ד) ג' ט"ז ט"ז (ה) ג' ט"ז ט"ז (ו) ג' ט"ז ט"ז (ז) ג' ט"ז ט"ז (ח) ג' ט"ז ט"ז (ט) ג' ט"ז ט"ז (י) ג' ט"ז ט"ז (יא) ג' ט"ז ט"ז (יב) ג' ט"ז ט"ז (יג) ג' ט"ז ט"ז (יד) ג' ט"ז ט"ז (טו) ג' ט"ז ט"ז (טז) ג' ט"ז ט"ז (יז) ג' ט"ז ט"ז (יח) ג' ט"ז ט"ז (יט) ג' ט"ז ט"ז (כ) ג' ט"ז ט"ז (כא) ג' ט"ז ט"ז (כב) ג' ט"ז ט"ז (כג) ג' ט"ז ט"ז (כד) ג' ט"ז ט"ז (כה) ג' ט"ז ט"ז (כו) ג' ט"ז ט"ז (כז) ג' ט"ז ט"ז (כח) ג' ט"ז ט"ז (כט) ג' ט"ז ט"ז (ל) ג' ט"ז ט"ז

הנהגות הב"ה

(א) ג' ט"ז ט"ז (ב) ג' ט"ז ט"ז (ג) ג' ט"ז ט"ז (ד) ג' ט"ז ט"ז (ה) ג' ט"ז ט"ז (ו) ג' ט"ז ט"ז (ז) ג' ט"ז ט"ז (ח) ג' ט"ז ט"ז (ט) ג' ט"ז ט"ז (י) ג' ט"ז ט"ז (יא) ג' ט"ז ט"ז (יב) ג' ט"ז ט"ז (יג) ג' ט"ז ט"ז (יד) ג' ט"ז ט"ז (טו) ג' ט"ז ט"ז (טז) ג' ט"ז ט"ז (יז) ג' ט"ז ט"ז (יח) ג' ט"ז ט"ז (יט) ג' ט"ז ט"ז (כ) ג' ט"ז ט"ז (כא) ג' ט"ז ט"ז (כב) ג' ט"ז ט"ז (כג) ג' ט"ז ט"ז (כד) ג' ט"ז ט"ז (כה) ג' ט"ז ט"ז (כו) ג' ט"ז ט"ז (כז) ג' ט"ז ט"ז (כח) ג' ט"ז ט"ז (כט) ג' ט"ז ט"ז (ל) ג' ט"ז ט"ז

ליון הש"ס

(א) ג' ט"ז ט"ז (ב) ג' ט"ז ט"ז (ג) ג' ט"ז ט"ז (ד) ג' ט"ז ט"ז (ה) ג' ט"ז ט"ז (ו) ג' ט"ז ט"ז (ז) ג' ט"ז ט"ז (ח) ג' ט"ז ט"ז (ט) ג' ט"ז ט"ז (י) ג' ט"ז ט"ז (יא) ג' ט"ז ט"ז (יב) ג' ט"ז ט"ז (יג) ג' ט"ז ט"ז (יד) ג' ט"ז ט"ז (טו) ג' ט"ז ט"ז (טז) ג' ט"ז ט"ז (יז) ג' ט"ז ט"ז (יח) ג' ט"ז ט"ז (יט) ג' ט"ז ט"ז (כ) ג' ט"ז ט"ז (כא) ג' ט"ז ט"ז (כב) ג' ט"ז ט"ז (כג) ג' ט"ז ט"ז (כד) ג' ט"ז ט"ז (כה) ג' ט"ז ט"ז (כו) ג' ט"ז ט"ז (כז) ג' ט"ז ט"ז (כח) ג' ט"ז ט"ז (כט) ג' ט"ז ט"ז (ל) ג' ט"ז ט"ז

מוסף רש"י

(א) ג' ט"ז ט"ז (ב) ג' ט"ז ט"ז (ג) ג' ט"ז ט"ז (ד) ג' ט"ז ט"ז (ה) ג' ט"ז ט"ז (ו) ג' ט"ז ט"ז (ז) ג' ט"ז ט"ז (ח) ג' ט"ז ט"ז (ט) ג' ט"ז ט"ז (י) ג' ט"ז ט"ז (יא) ג' ט"ז ט"ז (יב) ג' ט"ז ט"ז (יג) ג' ט"ז ט"ז (יד) ג' ט"ז ט"ז (טו) ג' ט"ז ט"ז (טז) ג' ט"ז ט"ז (יז) ג' ט"ז ט"ז (יח) ג' ט"ז ט"ז (יט) ג' ט"ז ט"ז (כ) ג' ט"ז ט"ז (כא) ג' ט"ז ט"ז (כב) ג' ט"ז ט"ז (כג) ג' ט"ז ט"ז (כד) ג' ט"ז ט"ז (כה) ג' ט"ז ט"ז (כו) ג' ט"ז ט"ז (כז) ג' ט"ז ט"ז (כח) ג' ט"ז ט"ז (כט) ג' ט"ז ט"ז (ל) ג' ט"ז ט"ז

גידוד חמשה. חזר שקרעמיה גבול חמשה טפחים והוסיפו על אותו גובה מחילה ה' מודה רב חסדא כחמשה. דלגנה הוא מחילה אכל לגבי עליונה לאו מחילה היא שאינה רואה את פני עשרה למחילה ואי הו' כוליה בגידוד שפיר טפי משום דמשמטא להדיא עד סוף הגידוד ורואה גובה יומר על חכמה עשרה ומיכרל מחילה: חסדא חזי חסדא. כלומר לעלמה מיערב דיוורה ולא עם עליונה שהרי מחילה גיניסא אכל עליונה אפילו לעלמה אסורה שהתחמנה אוקרתה שאין כאן מחילה ולא חד נמי חסדא עם מחמנה שהרי אין כאן פתח דלגני מחמנה הכל קטום: כמגופסת. מחילה עשרה על הגידוד עד עשר אמות אמצעות שהנחמה כעין פתח ולא היחוס שם המחילה עשרה אלא מחילה חמשה והגידוד חמשה הלכך שתיק מערבות לעלמן ואין זו אוקרתה על זו דלגני מחמנה כולה קטומה היא ולגני עליונה [מחילה] ופתחא היא ומיחו כי הדדי לא מנא מערבי משום דלגני מחמנה הכל קטום: אימא סיפא דו'. ועל כרחק האל פחות מכאן אמצעות חמשה שנעשר האמות קאי דהא ככל ההיקף מחילה עשרה איכא: ג' כני חד חסדא. דהא פתח גמור הוא אלא שמי: כמלואה. שאין ברחבה אלא עשר אמות הלכך אסרה עליונה עליה (א) ולא מערבה דהיה כדמין גדולה מותרת וקטנה אסורה: אי הכי פתחוס חד חסדא. אסרה העליונה: פרי לא חסדא. כפי עלמה דעליונה אוקרתה אלא עירבה עמה: דיווין הכאן כשכח. כגון כותל שני שמי חלוצות שנפל בשבת דהיינו דיווריהו השתא כי הדדי: מסו שיאסרו. זה על זה: וקטנה אסורה. [וס'ד] שנפלה בשבת: אלא ודאי. על כרחיק הכי חוקמא דהא את אמרת דיווין הכאן כשנת און אוקרת: דאמרם כעאי מיניה מרב הונא עירב דרך הפתח. שמי חלוצות עשירו יחד על ידי פתח שנייה: ונספס. בשבת שנפלה מפולת כנגדו: מסו. לטעול מזו לזו דרך גובה הכותל וחורין וסקדן מי אמרין הואיל והותר למקלח שבת

גידוד חמשה ומחילה חמשה אין מצטרפין עד שיהא או כולו בגידוד או כולו במחילה מיתבי שתי חצירות זו למעלה מזו ועליונה גבוהה מן התחתונה עשרה טפחים או שיש בה גידוד חמשה ומחילה חמשה מערבין שנים ואין מערבין אחד פחות מכאן מערבין אחד ואין מערבין שנים אמר (רב) מודה רב חסדא בתחתונה הואיל ורואה פני עשרה אי הכי תחתונה תערב שנים ולא תערב אחד עליונה לא תערב לא אחד ולא שנים אמר רבה בר עולא כגון שהיתה עליונה מגופפת עד עשר אמות אי הכי אימא סיפא פחות מכאן מערבין אחד ואין מערבין שנים אי בעיא חד תערב אי בעיא תרי תערב אמר רבה בריה דרבא כגון שנפרצה התחתונה במלואה לעליונה אי הכי תחתונה תערב תרי לא תערב עליונה אי בעיא חד תערב אי בעיא חד תערב אין הכי נמי וכי קתני פחות מכאן מערבין אחד ואין מערבין שנים אמתחונה דרש מרימר גידוד חמשה ומחילה חמשה מצטרפין אשכחיה רבינא לרב אחא בריה דרבא (א) אמר ליה תני מר מידי במחילה אמר ליה לא והלכתא גידוד חמשה ומחילה חמשה מצטרפין בעי רב הושעיא דיווין הבאין בשבת מהו שיאסרו אמר רב (א) חסדא תא שמע חסדא חסדא גדולה שנפרצה לקטנה הגדולה מותרת והקטנה אסורה מפני שהיא כפתחה של גדולה אמר רבה אימר מבקוד יום נפרצה אמר רבא אימר אלא ודאי מבקוד יום נפרצה דהא מר הוא דאמר (ב) בעי מיניה מרב הונא ובעי מיניה מרב יהודה עירב דרך הפתח ונסתם הפתח עירב דרך חלון ונסתם החלון מהו ואמר לי שבת כיון שהותרה הותרה אחרת כותל שני שתי חצירות שנפל רב אמר אין משלמין בו אלא כד"א ושמואל אמר זה

הותר לכולה או לא: כותל שני שתי חצירות. שלא היה פתח ביניהם ולא עירבו בו יחד ונפל: רב אמר אין מעלמין בו אלא בארבע. רב לית ליה הואיל והותרה הותרה וכחד חזר לא משוין ליה דק"ל חזר שלא עירבה דברי הכל מעלמין כלם ששבתו באוירא דהיה כולה חדא רשותא היא אכל הכא ב' רשויות האסורות זו עם זו היו ומלמלח כל אחת פרואה כמלואה למקום האסור לה אע"ג דק"ל דחצירות רשות אחת הן הכא כשעירבה כל אחת לעלמה עסקין ורב לטעמיה דאמרם הלכה כר"ש והוא שלא עירבו אכל עירבו שמי רשויות הן: זה

הותר לכולה או לא: כותל שני שתי חצירות. שלא היה פתח ביניהם ולא עירבו בו יחד ונפל: רב אמר אין מעלמין בו אלא בארבע. רב לית ליה הואיל והותרה הותרה וכחד חזר לא משוין ליה דק"ל חזר שלא עירבה דברי הכל מעלמין כלם ששבתו באוירא דהיה כולה חדא רשותא היא אכל הכא ב' רשויות האסורות זו עם זו היו ומלמלח כל אחת פרואה כמלואה למקום האסור לה אע"ג דק"ל דחצירות רשות אחת הן הכא כשעירבה כל אחת לעלמה עסקין ורב לטעמיה דאמרם הלכה כר"ש והוא שלא עירבו אכל עירבו שמי רשויות הן: זה

גידוד חמשה ומחילה חמשה אין מצטרפין. כפרק שני גיטין (דף טו:) פ"י בקונטרס כגון (א) בית עמוק חמשה ויש לו מחילות חמשה אין מצטרפין להיות תוכו רה"י וקשיא לר"ת דהא אמר כפרק בתרא (דף טז:) דבור וחוליות מצטרפין ובשמעתא נמי אמר דמורה רב חסדא בתחתונה הואיל ורואה פני

א לא יס פרש גידוד חמשה גבול חמשה ונפקא מינה בשמי חצירות זו למעלה מזו ולעליונה כדאמר הכא וז"ע לענין שבת אם יס (ד) (לפרש כשיש) תל דב"ר גבול חמשה ורבה ארבעה ועל גביו עשו מחילה חמשה שהזרק מרה"ר לתוכו חייב ומתכו לה"ר טעור: ובי קתני פחות מכאן מערבין אחד ואין מערבין שנים אמתחונה. וז"ת לעיל כדפרק עליונה לא תערב לא חד ולא תרי אלא לא משני הא דקתני מערבין שנים ואין מערבין אחד אמתחונה ע"ס לומר משום דמשמע ליה מערבין שנים אמתחונה:

לא תימא אימר אלא ודאי מבקוד יום נפרצה. קשה דהא אמר אבי דרבה סבר כשמואל דאמר שבת הואיל והותרה הותרה וא"כ תיקשי דלמי גופיה אמר (שבת דף כג.) כל מיני דמר עניד כחומרי דרב נר מתי מלך דעניד כשמואל ממירין כנגד כנגד כו' ואין לומר דמשה"ל לא חשיב (א) הא דהא משום דרב הונא ורב יהודה נמי סביר כשמואל דהא בגיריה איכא דסברי כשמואל דהא כפרק המזליא (שבת פא.) משמע דסבר רבי יוחנן כסתם משה דמיר חוסף ומפסק ומיחו י"ל דהי פריך כמלואה ומי מצי ר' יוחנן למימר דבר שאין מתכוין אסור דלא כסתם משה כדאשכחן בבבלי (דף כג:) מצי אולמיה הא סתמא מהאי ואין לרבי יוחנן דהא אית לה מחיצא, והנה רואה מי עשה ונעשה עכשיו העליונה והתחתונה כאחת, אבל עליונה לא חד תערב ולא תרי תערב, דהא נפרצה עליה התחתונה (א) חד נמי לא תערב דהא (אית) לה מחיצה. ופריך אין הכי נמי וכו'. ואסקא הילכתא גידוד ה' ומחיצתא ה' מצטרפין. בעי רב הושעיא דיווין שבאו בשבת מהו שיאסרו. ופשוטא מיהא דתני חצר גדולה וכו'. ואוקימנא כשנפרצה כבעוד יום. אבל נפרצה בשבת מותרת אפילו הקטנה. דאיבעיא לן עירב דרך חלון ונסתם החלון מהו. לטעול מהו לזה דרך פתח וכוונא כו'. וכן מי שערב חסדא חסדא דרך הפתח ונסתם הפתח בשבת מהו לטעול חסדא או לחצר זו דרך חלון אחר נסתם הפתח. ואפשיט שבת הותרה לקטנה הותרה כולה. ש"ס דיווין הבאין בשבת אין אוקרת וכו' נאסרין. אימר כותל שני שתי חצירות שנפל רב אמר אין משלמין באותה חצר אלא כד"א אמת וכו'.

והותרה הותרה ולית ליה נמי הואיל והותרה הותרה. פירשתי כפרק קמ"ד (דף י"ז.) ד"ה עירובין: אין מצטרפין בה אלא בארבע. כללים ששבתו בית לר"ש: סחייב דבי ר"א. כגמי מוקי לה במקום מחילה הפרוזה וכגון ששני ראשיה לא נשאר כלל משתי מחילות שנייה במקום מחילה זו שנפרצה אינו מוקי מחילות הנשארות ובלשנא קמא מוקי לה כגון שאבדה להם דרך גאומה מקום ויכירו להם מקום מחילות להיות שלהן ללכת דרך שם כשנפל דרכם שאבדו שם ור"א לטעמיה דאית ליה מה שצרכו כדנר ורענן סביר דאין להם כח לגדור הלכך אף על פי שעובדים שם אינו ר"ר כיון שלא נקבר לרבים ואינו של רבים כדאמרין כפרק שני (דף כג:) גבי צילי בית לגגול קאמרת ומתוכה דקאמר ר"א לא דוקא מתוכה אלא משום דנקטו רענן מתוכה קאמר איזה נמי מתוכה כדקאמר בגמרא והכי קמהדרי ליה רענן אי אחת מודה הואיל מתוכה לר"ה שהוא טעור אכל אסור שאין לרבים כח שם ולכן אינה נעשית רה"ר אפילו נפלו כל המחילות סביב והיו כרמלית הכא נמי מקום מחילה מודה שהיה כרמלית שאין להם כח בגיריתן והא דשנבי רענן רה"ר נקט ר"א משום דר"א דייב על מקום מחילה שהיא רה"ר וקאמר שאם הואיל מתוך החצר שהיא רה"ר למקום מחילה חייב אכל רענן דמירי כמלואה ומכנים לתוכו ממש אפילו כשנפלו כל המחילות נקטי רה"ר שאלה הנזכר כמשנה ולא ראו למינקט שאם הואיל מתוכה לחצר שאכלה משום דלא נזכר כמשנתנו שהיה חצר אכלה אי נמי להכי נקטי רה"ר להוכיח שחובה חלוק הרבה מרה"ר שאם לא היה חלוק הרבה היה מותר להכניס מרה"ר לתוכה אכל כמה שפטור המזלזל מרה"ר לתוכה אין להוכיח שחלוק הרבה דאפילו אין חלוק אלא מעט מרה"ר פטור המזלזל מרה"ר לתוכה כיון שאין רה"ר ממש: ואיבעית

י"ב א"י מ"י טפחים וכו' שבת הלכה טו טור ש"ע ח"ח פ"י שבת סוף כ"ו ש"ס שבת סוף כ"ו

רבינו חננאל

גידוד ה' טפחים. פ"י כמו סלע גבול ה' טפחים ובנה מחיצה עליו ה' טפחים. אין מצטרפין לעשרה. רבנן אי כולו בגידוד או כולו במחילה מיתבי שתי חצירות זו למעלה מזו ולעליונה כדאמר הכא וז"ע לענין שבת אם יס (ד) (לפרש כשיש) תל דב"ר גבול חמשה ורבה ארבעה ועל גביו עשו מחילה חמשה שהזרק מרה"ר לתוכו חייב ומתכו לה"ר טעור: ובי קתני פחות מכאן מערבין אחד ואין מערבין שנים אמתחונה. וז"ת לעיל כדפרק עליונה לא תערב לא חד ולא תרי אלא לא משני הא דקתני מערבין שנים ואין מערבין אחד אמתחונה ע"ס לומר משום דמשמע ליה מערבין שנים אמתחונה:

(א) משמע דלרבי ג' עליונה (א) חד תערב יג' חזר תערב דל"ה ה"ס תחתונה יכולה לערב עם העליונה וי"פ.

